

Tots els dies 9

9 de març de 2011

Vita Christi, Cap. CXCVII
Valencia, 1497

Sor Isabel de Villena

(1430-1490)

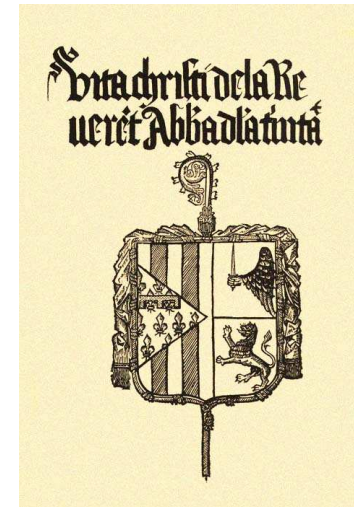
SOR ISABEL DE VILLENA (1430-1490)

Isabel de Villena (Elionor Manuel de Villena) naixque en Valencia en 1430, ciutat en la que moriria en 1490. **Filla natural d'Enric de Villena i Vega** (poeta i escriptor, membre de la familia real -tio del rei Joan II de Castella- de la Casa de Trastámara) quedà **orfena** de pare, i provablement de mare, quan nomes contava en quatre anys, **fent-se carrec d'ella la reina Maria de Castella**, esposa del Magnanim, que s'ocuparia de la seua educacio i formacio. Va creixer en una cort en la qual l'esperit d'aventura o de conquesta convien en un ambient cultural de primera magnitud. En aquell espai i temps coincidirien els mes grans lliterats de la nostra epoca classica, s'originaria el desenroll de l'imprenta i se produiria l'auge en tots els ordens en aquella societat renaixentista que conformava el Regne de Valencia.

En 1445 professà en l'orde de les Clarises, ingressant en el convent-monasteri de la Santissima Trinitat del Cap i Casal, fundat per la reina Maria, del que seria nomenada **abadesa** en 1463, carrec que ostentà fins a la seua mort.

Sor Isabel portarà una **vida de contemplacio i d'espiritualitat**, que fara compatible i sera tan destacable com la que **desenrollarà a nivell cultural**, especialment **lliterari**. Ad ella se li atribueixen, i aixina ho confirmen les croniques, diferents tractats sobre la vida religiosa, d'entre els quals destaca una obra mística el *Speculum Animae*, obra perduda, de la qual, l'ultima noticia que se te es de 1761.

El convent de la Trinitat es converti, gracies ad ella i a la reina Maria, protectora d'este monasteri en un **punt cultural de referencia**. Gojava d'una important biblioteca -es sap que Jaume Eixarch, canonge, pavorde i vicari general del cardenal Roderic de Borja, llegà la seua biblioteca i Sor Isabel fon objecte de dedicatoria d'obres com *Lo Passi en cobles* (1493) de Bernat Fenollar i Pere Martínez, o de la traduccio de la *Imitacio de Crist* o *Menyspreu del mon* de Tomas Kempis, feta en 1491 per Miquel Pérez. A instancia de l'abadesa, Jaume Pérez, bisbe auxiliar de Roderic de Borja, escriuria una explicacio del *Magnificat*, igualment se sap dels debats lliteraris entre ella i Jaume Roig, mege del convent, puix son molts els que pensen que la seua obra la *Vita Christi* es, entre unes atres valoracions, una resposta a la misoginia que subjau en *L'Spill* de Jaume Roig.

Vita Christi

L'obra cabal de Sor Isabel, es la *Vita Christi*, que compon en un clar objectiu doctrinal; es **tractava d'explicar la vida de Crist**, possiblement i en un primer lloc, a les monges de les que era abadesa per a la seua elevacio espiritual; pero sense dubte es converti en un escrit refencial que traspasà els murs del convent. Tant es aixina que la seua successora en el carrec, Aldonça de Montsoriu, ordenà la publicacio –la seua primera edicio- en 1497. A l'hora d'escriure-la te mes present els llibres apocrifos o les tradicions, que els mateixos Evangelis, per tant es podria dir que es **una visio no massa ortodoxa, en la que destaca no sols la figura de Crist, la seua passio i ascencio**, sino que de manera especial tambe la de sa mare, la Verge Maria.

L'intencio doctrinal que comporta no lleva per a que esta obra siga considerada un extraordinari monument lliterari, escrit en llengua valenciana, en el qual **molts estudiosos han vist un halo de feminisme**, perque hi ha un enaltiment de la figura de la dona, de la seua dignitat com a persona.